

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
 ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ & ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ
 ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
 ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αθήνα, 4 – 5 - 2016
 Αριθμ. Πρωτ.: 1406 / 52601

ΘΕΜΑ: «Καθορισμός λεπτομερειών σχετικά με την διαδικασία μεταβίβασης των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, σε εφαρμογή των διατάξεων των καν(ΕΕ) 1307/2013 και 639/2014»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. α) το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ΠΔ 63/2005 (Α38),
- β) το Π.Δ. 107/2014 (ΦΕΚ 174/Τ.Α/28-8-2014) «Οργανισμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»
- γ) το Π.Δ. 70/2015 (Α' 114/2015) «Ανασύσταση και μετονομασία Υπουργείων»
- δ) το Π.Δ. 73/2015 (Α' 116) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»

2. Τις διατάξεις:

- α) της παρ. 2 του άρθρου 62 του ν.4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»,
- β) των άρθρων 13 μέχρι και 29 του ν.2637/1998 (Α'200) «Σύσταση Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων», όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 4 του ν. 2732/1999 (ΦΕΚ 154 Α'), το άρθρο 24 του ν. 2945/2001 (ΦΕΚ 223 Α') και το άρθρο 29 παρ. 1-8 του Ν. 3147/2003 (ΦΕΚ 135/Α' /03),

γ) της υπ' αριθμ. 104/7056 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 147/2015) με θέμα «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως κάθε φορά ισχύει.

3. Τους Κανονισμούς (ΕΕ):

α) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L347/608 της 20.12.2013) «Περί θεσπίσεως κοινών κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του Καν. (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του Καν. (ΕΚ) αριθ.73/2009 του Συμβουλίου», όπως κάθε φορά ισχύει,

β) 639/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (L181/1 της 20.06.2014) «Για τη συμπλήρωση του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την τροποποίηση του παραρτήματος Χ του εν λόγω κανονισμού», όπως κάθε φορά ισχύει,

γ) 641/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (L181/74 της 20.06.2014) «Για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής», όπως κάθε φορά ισχύει,

δ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/549 της 20.12.2013) σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου

ε) 640/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (L181/48 της 20.06.2014) «Για τη συμπλήρωση του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση", όπως κάθε φορά ισχύει,

στ) 809/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής(L227/69 της 31.07.2014) «για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) αριθμ. 1306 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση», όπως κάθε φορά ισχύει,

4. Την από 31η Ιανουαρίου 2015 ανακοίνωση της χώρας μας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικά με τις εθνικές επιλογές όσον αφορά τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης βάσει του Καν.(ΕΕ) 1307/2013.

5. Την υπ' αριθμ. 39192/16-02-2016 εισήγηση και το υπ' αρ. 65331/5-4-2016 έγγραφο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν δημιουργείται επιπλέον δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε**Άρθρο 1****Σκοπός**

1. Τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης που κατέχουν οι γεωργοί σύμφωνα με τον καν. (Ε.Ε.) 1307/2013 είναι δυνατό να μισθώνονται ή να μεταβιβάζονται με πώληση ή με άλλο τύπο οριστικής μεταβίβασης, συνοδευόμενα με γη, ή χωρίς γη.
2. Κατά την οριστική μεταβίβαση ή μίσθωση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης χωρίς γη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 της ΥΑ 1930/81861 (ΦΕΚ1691Β/2015) παρακρατείται το 20% της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης υπέρ του εθνικού αποθέματος. Η παρακράτηση δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση μεταβίβασης δικαιωμάτων λόγω κληρονομιάς.
3. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται η διαδικασία υποβολής και εξέτασης των αιτήσεων μεταβίβασης των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης κατ' εφαρμογή του Καν.(ΕΕ) 1307/2013, για τις παρακάτω κατηγορίες:
  - α) Οριστική μεταβίβαση δικαιωμάτων με μεταβίβαση γης.
  - β) Οριστική μεταβίβαση δικαιωμάτων χωρίς μεταβίβαση γης.
  - γ) Μίσθωση δικαιωμάτων με μίσθωση γης.
  - δ) Μίσθωση δικαιωμάτων χωρίς μίσθωση γης.
  - ε) Μεταβίβαση δικαιωμάτων λόγω κληρονομιάς.
  - στ) Λύση μίσθωσης δικαιωμάτων με ή χωρίς μίσθωση γης.
  - ζ) Αλλαγή προσωπικών στοιχείων δικαιούχου βασικής ενίσχυσης (ΑΦΜ, επωνυμία, αλλαγή νομικού καθεστώτος).

Άρθρο 2**Ορισμός φορέα υποβολής και εξέτασης των αιτήσεων μεταβίβασης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης**

Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) ορίζεται ως αρμόδιος φορέας για την υποβολή και εξέταση των αιτήσεων μεταβίβασης των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης.

Άρθρο 3**Διαδικασία υποβολής και εξέτασης των αιτήσεων μεταβίβασης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης**

1. Η αίτηση μεταβίβασης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης (στο εξής «αίτηση μεταβίβασης») υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ, υποχρεωτικά με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου μέσω διαδικτύου.
2. Η αίτηση μεταβίβασης υποβάλλεται από τον μεταβιβαστή των δικαιωμάτων, εκτός της περίπτωσης μεταβίβασης δικαιωμάτων λόγω κληρονομιάς, όπου η αίτηση μεταβίβασης υποβάλλεται από τον κληρονόμο.
3. Η αίτηση μεταβίβασης καταχωρείται από τον ίδιο τον γεωργό ή εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του είτε στη σχετική διαδικτυακή εφαρμογή του ΟΠΕΚΕΠΕ είτε μέσω ενός πιστοποιημένου φορέα υποβοήθησης των αγροτών για τη συμπλήρωση και υποβολή της

Ενιαίας Αίτησης στο ΟΣΔΕ (Φορείς Α' ή Β' βαθμού) της επιλογής του.

4. Για να θεωρηθεί πλήρης η καταχώρηση της αίτησης μεταβίβασης απαιτείται:

- η καταχώρηση των δεδομένων της αίτησης μεταβίβασης,
- η υποβολή στη διαδικτυακή εφαρμογή ηλεκτρονικού αρχείου (από σαρωτή) με το κατά περίπτωση σχετικό υπόδειγμα αίτησης μεταβίβασης, όπως αυτό καθορίζεται με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, καθώς και τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά.

Το κατά περίπτωση σχετικό υπόδειγμα αίτησης μεταβίβασης υποβάλλεται πλήρως και ορθά συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο από τους αντισυμβαλλόμενους και θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής του κάθε αντισυμβαλλόμενου ξεχωριστά από αρμόδια αρχή. Για την κατηγορία μεταβίβασης «Μεταβίβαση δικαιωμάτων λόγω κληρονομιάς», το υπόδειγμα συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον κληρονόμο και θεωρείται για το γνήσιο της υπογραφής του από αρμόδια αρχή.

5. Η αίτηση μεταβίβασης υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ αυτόματα, με την οριστικοποίησή της στη διαδικτυακή εφαρμογή. Με την οριστικοποίηση της αίτησης, αυτή λαμβάνει αυτόματα αριθμό και ημερομηνία πρωτοκόλλου και θεωρείται υποβληθείσα στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο γεωργός εκτυπώνει την οριστικοποιημένη αίτηση και την φυλάσσει για μία πενταετία τουλάχιστον στο προσωπικό του αρχείο μαζί με τα πρωτότυπα δικαιολογητικά, τα οποία μπορούν να αναζητηθούν ανά πάσα στιγμή από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στο πλαίσιο ελέγχων.

6. Η ορθή συμπλήρωση και καταχώρηση της αίτησης μεταβίβασης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση και υποβολή της στον ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3, είναι αποκλειστική ευθύνη του αιτούντα.

Άρθρο 4

Ταυτόχρονες διαδοχικές μεταβιβάσεις

Ως «ταυτόχρονη διαδοχική μεταβίβαση» ορίζεται η μεταβίβαση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης που αποκτώνται από μεταβίβαση εντός του ίδιου έτους ενίσχυσης. Τέτοιες μεταβιβάσεις επιτρέπονται μόνο στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α) όταν ο αποδέκτης μεταβίβασης δικαιωμάτων λόγω κληρονομιάς μεταβιβάζει οριστικά ή μισθώνει τα κληρονομηθέντα δικαιώματα σε άλλο γεωργό, ή
- β) όταν λύεται μια μίσθωση δικαιωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 16, και ο κάτοχος των δικαιωμάτων προβαίνει σε άλλη μίσθωση ή οριστική μεταβίβαση αυτών.

Άρθρο 5

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής της αίτησης μεταβίβασης στον ΟΠΕΚΕΠΕ

1. Η μεταβίβαση των δικαιωμάτων ενίσχυσης είναι δυνατή ανά πάσα στιγμή του έτους. Προκειμένου οι αιτήσεις μεταβίβασης να ληφθούν υπόψη στις ενισχύσεις του εκάστοτε έτους ενίσχυσης, καταληκτική ημερομηνία υποβολής της αίτησης μεταβίβασης στον ΟΠΕΚΕΠΕ είναι η 15^η Μαΐου εκάστοτε έτους. Ειδικά, για το έτος ενίσχυσης 2016, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της αίτησης μεταβίβασης είναι η 31η Μαΐου 2016 (καταληκτική ημερομηνία τροποποίησης της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης χωρίς ποινή). Αιτήσεις, οι οποίες οριστικοποιούνται και υποβάλλονται μετά την καταληκτική ημερομηνία εξετάζονται για το επόμενο έτος ενίσχυσης.

2. Σε περίπτωση που οι παραπάνω ημερομηνίες συμπίπτουν με αργία, Σάββατο ή Κυριακή,

η καταληκτική ημερομηνία μετατίθεται για την πρώτη επόμενη εργάσιμη μέρα.

Άρθρο 6

Τροποποίηση και ακύρωση αίτησης μεταβίβασης

1. Η ακύρωση ή/και τροποποίηση οριστικοποιημένων αιτήσεων μεταβίβασης υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ αποκλειστικά μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής, του άρθρου 3 της παρούσας, εφόσον συμφωνούν οι δύο αντισυμβαλλόμενοι.
2. Αίτηση ακύρωσης οριστικοποιημένων αιτήσεων μεταβίβασης του εκάστοτε έτους, γίνεται δεκτή, εφόσον υποβληθεί στη διαδικτυακή εφαρμογή ως την καταληκτική ημερομηνία τροποποίησης της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης, ήτοι 25 ημερολογιακές ημέρες μετά την 15 Μαΐου εκάστοτε έτους. Ειδικά, για το έτος ενίσχυσης 2016, η υποβολή της αίτησης ακύρωσης γίνεται δεκτή, εφόσον υποβληθεί στη διαδικτυακή εφαρμογή ως 25 ημερολογιακές ημέρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης, ήτοι 10 Ιουνίου 2016.
3. Για την τροποποίηση οριστικοποιημένων αιτήσεων μεταβίβασης απαιτείται πρώτα η ακύρωση της αίτησης μεταβίβασης, όπως περιγράφεται παραπάνω και η υποβολή στη διαδικτυακή εφαρμογή της τροποποιημένης αίτησης μεταβίβασης, συνοδευόμενη από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Τροποποίηση οριστικοποιημένων αιτήσεων μεταβίβασης γίνεται δεκτή, εφόσον υποβληθεί στη διαδικτυακή εφαρμογή ως την καταληκτική ημερομηνία τροποποίησης της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης.

Άρθρο 7

Έλεγχος και έγκριση της αίτησης μεταβίβασης Δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης

1. Έγκριση αίτησης μεταβίβασης: Σε περίπτωση που, μετά το διοικητικό και διασταυρωτικό μηχανογραφικό έλεγχο της αίτησης μεταβίβασης, κριθεί ότι η αίτηση υποβλήθηκε πλήρης, εμπρόθεσμα και ότι συνάδει με τα οριζόμενα στους Καν.(ΕΕ)1307/2013, 639/2014 και 641/2014, στην υπ' αριθμ. 104/7056/2015 ΥΑ καθώς και στην παρούσα ΥΑ, γνωστοποιείται στους αντισυμβαλλόμενους το συντομότερο δυνατό και με κάθε πρόσφορο τρόπο η έγκριση της αίτησης μεταβίβασης.
2. Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία διοικητικού ελέγχου της αίτησης απαιτηθεί η προσκόμιση περαιτέρω δικαιολογητικών, ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται με αποστολή σχετικής συστημένης επιστολής να ζητήσει από τους ενδιαφερόμενους την προσκόμισή τους εντός 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της επιστολής. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να ζητήσει από τους ενδιαφερόμενους κάθε επιπλέον δικαιολογητικό, προκειμένου να αποδείξουν ότι συμμορφώνονται με το άρθρο 60 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται ανά πάσα στιγμή να προβεί σε διασταυρώσεις δικαιολογητικών με άλλους δημόσιους φορείς, δημόσιες αρχές και υπηρεσίες.
3. Απόρριψη αίτησης μεταβίβασης: Σε περίπτωση που η αίτηση υποβληθεί ελλιπής όσον αφορά στο υπόδειγμα ή στα δικαιολογητικά, τα οποία συνοδεύουν τον ηλεκτρονικό φάκελο της μεταβίβασης ή εκπρόθεσμα (μη σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της παρούσας) ή δεν συνάδει με τα οριζόμενα στους Καν.(ΕΕ)1307/2013, 639/2014 και 641/2014, στην υπ' αριθμ. 104/7056/2015 ΥΑ καθώς και στην παρούσα ΥΑ, η αίτηση μεταβίβασης απορρίπτεται και οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται το συντομότερο δυνατό με κάθε πρόσφορο μέσο για

τους λόγους απόρριψης.

4. Στην περίπτωση που τα απαιτούμενα συμπληρωματικά δικαιολογητικά, όπως περιγράφονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, υποβληθούν λανθασμένα ή μερικώς ή εκτός του χρονικού διαστήματος των 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της συστημένης επιστολής, της παραγράφου 2 η αίτηση μεταβίβασης απορρίπτεται.

5. Απορρίπτονται αιτήσεις μεταβίβασης, οι οποίες αποστέλλονται στον ΟΠΕΚΕΠΕ σε έντυπη μορφή χωρίς πριν να έχουν καταχωρηθεί και οριστικοποιηθεί στη σχετική διαδικτυακή εφαρμογή, εκτός περιπτώσεων αποδεδειγμένης τεχνικής αδυναμίας, η οποία οφείλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ.

6. Η απόρριψη της αίτησης μεταβίβασης θεωρείται οριστική και συνεπάγεται ότι τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης παραμένουν στον κάτοχο. Μετά τη γνωστοποίηση της απόρριψης στους αντισυμβαλλόμενους δεν εξετάζονται περαιτέρω δικαιολογητικά.

7 Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης μεταβίβασης, οι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλλουν νέο αίτημα μεταβίβασης.

Άρθρο 8

Προϋποθέσεις μεταβίβασης και ενεργοποίησης των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης

1. Ο μεταβιβαστής των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης πρέπει να είναι δικαιούχος βασικής ενίσχυσης και να κατέχει νόμιμα τα δικαιώματα που προτίθεται να μεταβιβάσει. Σε αντίθετη περίπτωση, η αίτηση μεταβίβασης θεωρείται άκυρη και απορρίπτεται. Σε περίπτωση άκυρης μεταβίβασης εάν έχουν καταβληθεί ενισχύσεις στον αποδέκτη, τα ποσά θεωρούνται αχρεωστήτως καταβληθέντα και ανακτώνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Δεν είναι δυνατή η μεταβίβαση των ίδιων δικαιωμάτων από το μεταβιβαστή σε περισσότερους του ενός αποδέκτες. Η ηλεκτρονική εφαρμογή του ΟΠΕΚΕΠΕ διασφαλίζει ότι δε γίνονται διπλές μεταβιβάσεις ίδιων δικαιωμάτων από το μεταβιβαστή.

2. Τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης μεταβιβάζονται σε αποδέκτη γεωργό, ο οποίος κρίνεται **ενεργός γεωργός** για το έτος ενίσχυσης, για το οποίο λαμβάνει χώρα η μεταβίβαση και είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια, εκτός των περιπτώσεων κληρονομιάς.

3) Σε περίπτωση που ο αποδέκτης μεταβίβασης δεν είναι πολίτης κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτείται να υποβάλλονται μαζί με την αίτηση μεταβίβασης και τα εκάστοτε παραστατικά, με τα οποία αποδεικνύεται η μόνιμη και νόμιμη εγκατάστασή του στην ελληνική επικράτεια.

4. Κατά τη διαδικασία μεταβίβασης των δικαιωμάτων λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των δικαιωμάτων που δηλώνει ο μεταβιβαστής στην αίτησή του με τη μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων το έτος, στο οποίο λαμβάνει χώρα η μεταβίβαση. Για τον παραπάνω λόγο οι ενδιαφερόμενοι έχουν την ευθύνη ενημέρωσης του αριθμού και της μοναδιαίας αξίας των δικαιωμάτων που κατέχουν, πριν προβούν στη μεταβίβαση των δικαιωμάτων.

5. Η ακρίβεια των στοιχείων των αιτήσεων μεταβίβασης βαρύνει του ίδιους τους αντισυμβαλλόμενους, οι οποίοι έχουν υπογράψει την αίτηση μεταβίβασης. Σε περίπτωση διαπίστωσης πλαστών στοιχείων κατά την υποβολή των σχετικών αιτήσεων, ο ΟΠΕΚΕΠΕ κινεί όλες τις νόμιμες διαδικασίες παραπομπής στη δικαιοσύνη κατά τα οριζόμενα στον ποινικό κώδικα.

6. Δεν μεταβιβάζονται δικαιώματα που δεν ενεργοποιήθηκαν ή/και δεν πληρώθηκαν για

δύο συνεχόμενα έτη και έχουν επιστρέψει στο Εθνικό Απόθεμα.

Άρθρο 9

Μεταβίβαση και ενεργοποίηση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης

1. Τα μεταβιβασθέντα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης ενεργοποιούνται μόνο εντός της ίδιας περιφέρειας (ΠΕ1 ή ΠΕ2 ή ΠΕ3) της ελληνικής επικράτειας για την οποία έχουν χορηγηθεί με βάση την ΥΑ 104/7056-21-1-2015 (ΦΕΚ Β)΄.
2. Σε περίπτωση μεταβίβασης του συνόλου των δικαιωμάτων (σύνολο εκμετάλλευσης) από γεωργό σε γεωργό, ο διάδοχος αποκτά όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος, που απορρέουν από την έννομη σχέση του μεταβιβαστή και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η αίτηση ενίσχυσης.

Άρθρο 10

Μικροκαλλιεργητές

1. Η μεταβίβαση της ιδιότητας του μικρο-καλλιεργητή σύμφωνα με το άρθρο 32 της ΥΑ104/7056/2015 (ΦΕΚ 147Β) δεν είναι δυνατή, εκτός των περιπτώσεων κληρονομιάς, όταν ο κληρονόμος κληρονομεί το σύνολο των δικαιωμάτων του θανόντα μικροκαλλιεργητή και ταυτόχρονα πληροί τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης.
2. Σε περίπτωση που ο αποδέκτης αίτησης μεταβίβασης έχει ενταχθεί το 2015 στο καθεστώς των μικρών καλλιεργητών, δεν δύναται να λάβει άμεσες ενισχύσεις άνω των 1.250 €. Εάν με την μεταβίβαση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης και ως εκ τούτου και της πράσινης ενίσχυσης, που δικαιούται κάθε έτος, οι άμεσες ενισχύσεις υπερβαίνουν το ποσό των 1.250 € είναι απαραίτητη η απένταξή του από το καθεστώς των μικρών καλλιεργητών, προκειμένου να λάβει το σύνολο των άμεσων ενισχύσεων που δικαιούται. Η απένταξη πραγματοποιείται με αίτηση του δικαιούχου.

Άρθρο 11

Οριστική μεταβίβαση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης με γη

1. Οριστική μεταβίβαση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης με γη μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με μεταβίβαση επιλέξιμης έκτασης με πώληση, δωρεά, γονική παροχή ή άλλη οριστική μεταβίβαση). Ο αριθμός των δικαιωμάτων που μεταβιβάζεται με γη πρέπει να συνοδεύεται με μεταβίβαση ίσων ή περισσότερων επιλέξιμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του Καν(ΕΕ) 1307/2013 και στο 40 άρθρο της υπ' αριθμ. 104/7056/2015 ΥΑ, εκταρίων.
2. Ο μεταβιβαστής υποβάλλει την αίτηση μεταβίβασης δικαιωμάτων μαζί με γη στον ΟΠΕΚΕΠΕ καταχωρώντας στην διαδικτυακή εφαρμογή το σχετικό υπόδειγμα, όπως αυτό καθορίζεται σε εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ καθώς και τα εξής δικαιολογητικά:
  - α) Έγκυρη Συμβολαιογραφική πράξη μεταβίβασης γης (αγοραπωλησία, γονική παροχή ή δωρεά), που πραγματοποιήθηκε ή θα πραγματοποιηθεί και σύμφωνα με την οποία αποδεικνύεται ότι ο αποδέκτης έχει την γη στην κατοχή του στις 31Μαΐου του εκάστοτε έτους, που λαμβάνει χώρα η μεταβίβαση των δικαιωμάτων, και
  - β) Πιστοποιητικό μεταγραφής στο αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή στο Εθνικό Κτηματολόγιο

Άρθρο 12

Οριστική μεταβίβαση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης χωρίς γη

1. Στη περίπτωση της μεταβίβασης δικαιωμάτων χωρίς γη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 της ΥΑ 1930/81861 ΦΕΚ1691Β/2015 παρακρατείται το 20% της αξίας των δικαιωμάτων

ενίσχυσης υπέρ του εθνικού αποθέματος. Η παρακράτηση δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση μεταβίβασης δικαιωμάτων λόγω κληρονομιάς και σε περίπτωση μεταβίβασης μεταξύ συγγενών α' βαθμού.

2. Ο μεταβιβαστής υποβάλλει την αίτηση μεταβίβασης δικαιωμάτων χωρίς γη στον ΟΠΕΚΕΠΕ καταχωρώντας στην διαδικτυακή εφαρμογή το σχετικό υπόδειγμα, όπως αυτό καθορίζεται σε εγκύκλιο.

Άρθρο 13

Μίσθωση δικαιωμάτων με γη

1. Μίσθωση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης με γη μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με μίσθωση επιλέξιμης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του Καν(ΕΕ) 1307/2013 και στο 40 άρθρο της υπ' αριθμ. 104/7056/2015 ΥΑ, έκτασης. Ο αριθμός των δικαιωμάτων πρέπει να συνοδεύεται με μίσθωση ίσων ή περισσότερων επιλέξιμων εκταρίων.

2. Σε περίπτωση μίσθωσης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης με γη, τα δικαιώματα και η έκταση μισθώνονται για την ίδια χρονική περίοδο.

Το χρονικό διάστημα μίσθωσης των αγροτεμαχίων θα πρέπει να επιτρέπει στο αποδέκτη να αποδεικνύει ότι έχει τη γη στην κατοχή του στις 31/5 του έτους υποβολής της αίτησης μεταβίβασης καθώς και για όλα τα έτη, που διαρκεί η μίσθωση.

3. Με τη μίσθωση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης με γη, τα δικαιώματα δεν μεταβιβάζονται οριστικά στον αποδέκτη αλλά επιστρέφουν στον κάτοχο των δικαιωμάτων και μεταβιβαστή μετά την ημερομηνία λήξης της μίσθωσης της γης και των δικαιωμάτων. Η επιστροφή των δικαιωμάτων στον κάτοχο λόγω λήξης της μίσθωσης δεν θεωρείται μεταβίβαση.

4. Ο μεταβιβαστής υποβάλλει την αίτηση μίσθωσης των δικαιωμάτων με γη στον ΟΠΕΚΕΠΕ καταχωρώντας στην διαδικτυακή εφαρμογή το σχετικό υπόδειγμα, όπως αυτό καθορίζεται σε εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ καθώς και αντίγραφο ιδιωτικού συμφωνητικού μίσθωσης επιλέξιμης ψηφιοποιημένης έκτασης ή ηλεκτρονική πράξη μίσθωσης αγροτεμαχίων στο TAXISNET.

Άρθρο 14

Μίσθωση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης χωρίς γη

1. Στη περίπτωση της μίσθωσης δικαιωμάτων χωρίς γη παρακρατείται το 20% της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης υπέρ του εθνικού αποθέματος.

2. Με τη μίσθωση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης χωρίς γη, τα δικαιώματα δεν μεταβιβάζονται οριστικά στον αποδέκτη και μετά την ημερομηνία λήξης της μίσθωσης επιστρέφουν στον κάτοχο των δικαιωμάτων και μεταβιβαστή της αίτησης. Η επιστροφή των δικαιωμάτων στον κάτοχο λόγω λήξης της μίσθωσης δεν θεωρείται μεταβίβαση.

3. Ο μεταβιβαστής υποβάλλει την αίτηση μίσθωσης των δικαιωμάτων χωρίς γη στον ΟΠΕΚΕΠΕ καταχωρώντας στην διαδικτυακή εφαρμογή το σχετικό υπόδειγμα, όπως αυτό καθορίζεται σε εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Άρθρο 15

Λύση μίσθωσης δικαιωμάτων με ή χωρίς γη

1. Λύση μίσθωσης δικαιωμάτων με ή χωρίς γη μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον εφόσον έχει στο παρελθόν εγκριθεί μεταβίβαση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης αντίστοιχα με ή

χωρίς ενοικίαση γης.

2. Σε περίπτωση συμφωνίας των αντισυμβαλλόμενων για λύση της μίσθωσης δικαιωμάτων, υποβάλλεται αίτηση λύσης μίσθωσης των δικαιωμάτων στον ΟΠΕΚΕΠΕ, καταχωρώντας στην διαδικτυακή εφαρμογή το σχετικό υπόδειγμα, όπως αυτό καθορίζεται σε εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ καθώς και το συμφωνητικό λύσης μίσθωσης της γης, υπογεγραμμένο και από τους δύο αντισυμβαλλόμενους και θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που η αίτηση λύσης της μίσθωσης των δικαιωμάτων αφορά αίτηση μίσθωσης δικαιωμάτων μαζί με μίσθωση γης.

3. Εκμισθωμένα δικαιώματα με ή χωρίς γη δεν είναι δυνατόν να υπεκμισθωθούν.

4. Σε περίπτωση θανάτου ενός εκ των αντισυμβαλλόμενων στην μίσθωση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, η λύση δεν μπορεί να είναι μονομερής και ισχύουν τα προβλεπόμενα στον Αστικό Κώδικα. Σ' αυτή την περίπτωση, προκειμένου να λυθεί η εκμίσθωση των δικαιωμάτων απαιτείται:

α) η υποβολή του σχετικού υποδείγματος λύσης της μίσθωσης των δικαιωμάτων, όπως αυτό καθορίζεται σε εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, υπογεγραμμένο από τον αντισυμβαλλόμενο και τους κληρονόμους, όπως προκύπτουν από το πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών ή τη διαθήκη,

β) ληξιαρχική πράξη θανάτου του αντισυμβαλλόμενου,

γ) σε περίπτωση κληρονομιάς βάσει της εξ' αδιαθέτου διαδοχής, βεβαίωση από το αρμόδιο Ειρηνοδικείο περί μη δημοσίευσης διαθήκης και πιστοποιητικό πλησιεστέρων συγγενών,

δ) σε περίπτωση κληρονομιάς βάσει διαθήκης, αντίγραφο δημοσιευμένης διαθήκης, πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης άλλης διαθήκης και πιστοποιητικό περί μη αγωγής για ακύρωση ή διάρρηξη της διαθήκης ή εν γένει προσβολής της διαθήκης.

ε) Το συμφωνητικό λύσης μίσθωσης της γης, υπογεγραμμένο και από τους δύο αντισυμβαλλόμενους και θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που η αίτηση λύσης της μίσθωσης των δικαιωμάτων αφορά αίτηση μίσθωσης δικαιωμάτων μαζί με μίσθωση γης.

Άρθρο 16

Μεταβίβαση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης λόγω κληρονομιάς

1. Σύμφωνα με το άρθρο 11 της υπ' αριθμ. 104/7056/2015 ΥΑ (Β' 147/2015), με τον όρο «δικαίωμα βασικής ενίσχυσης» νοείται άυλος τίτλος, ο οποίος συνδέεται με ορισμένη επιλέξιμη έκταση και ο οποίος γεννά δικαίωμα καταβολής ενίσχυσης, ίσης με τη μοναδιαία αξία των δηλωθέντων δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης. Τα δικαιώματα ενίσχυσης συνιστούν ουσιαστικά δικαίωμα υπό αίρεση για τη χορήγηση ενίσχυσης από την ΕΕ, μπορούν να διαχωρίζονται από τη γη και να αποτελούν αντικείμενο ανεξάρτητης συναλλαγής και να ενεργοποιούνται σε επιλέξιμη γη, που έχει στη διάθεσή του ο γεωργός, ανεξαρτήτου κυριότητας, αυστηρά εντός της ίδιας περιφέρειας, στην οποία έχουν χορηγηθεί. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης, που προέκυψαν από την εκμετάλλευση της αγροτικής γης και την απόληψη των οικονομικών ενισχύσεων περιλαμβάνονται στην κινητή περιουσία, όπως και τα πάσης φύσεως δικαιώματα και αξιώσεις που είχε ο διαθέτης κατά τον χρόνο του θανάτου του.

2. Η μεταβίβαση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης λόγω κληρονομιάς μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον ο θανών ήταν κάτοχος δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης και πληρούσε τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης και δικαιωμάτων και της βασικής ενίσχυσης και πραγματοποιείται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Αστικό Κώδικα.

3. Ο κληρονόμος υποβάλλει την αίτηση μεταβίβασης δικαιωμάτων λόγω κληρονομιάς στον

ΟΠΕΚΕΠΕ καταχωρώντας στην διαδικτυακή εφαρμογή το σχετικό υπόδειγμα, όπως αυτό καθορίζεται σε εγκύκλιο του καθώς και τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά :

- (1) Ληξιαρχική πράξη θανάτου του δικαιούχου ενιαίας ενίσχυσης
4. Σε περίπτωση κληρονομιάς βάσει διαθήκης, ο κληρονόμος υποβάλλει το δικαιολογητικό (1) της παρ. 3 και επιπλέον απαραίτητα τα εξής δικαιολογητικά (2) ως (4):
  - (2) αντίγραφο δημοσιευμένης διαθήκης
  - (3) πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης άλλης διαθήκης
  - (4) πιστοποιητικό περί μη αγωγής για ακύρωση ή διάρρηξη της διαθήκης ή εν γένει προσβολής της διαθήκης.
5. Σε περίπτωση κληρονομιάς από το Νόμο (εξ' αδιαθέτου διαδοχή), ο κληρονόμος υποβάλλει το δικαιολογητικό (1) της παρ. 3 και επιπλέον τα δικαιολογητικά (5) ως (8):
  - (5) Βεβαίωση από το αρμόδιο Ειρηνοδικείο περί μη δημοσίευσης διαθήκης.
  - (6) Πιστοποιητικό πλησιεστέρων συγγενών.
  - (7) Υπεύθυνη δήλωση, όπως καθορίζεται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, με τον ορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης που κατανέμονται μεταξύ των νόμιμων κληρονόμων, πλήρως και ορθά συμπληρωμένη, υπογεγραμμένη και με ευκρινή θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής για κάθε έναν χωριστά από τους πλησιέστερους συγγενείς.
6. Σε περίπτωση κληρονομιάς βάσει διαθήκης, όπου κατά τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης προκύπτει ότι από τη ανάγνωση της διαθήκης δε συνάγεται η διάθεση της κινητής περιουσίας ή των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, η κληρονομιά των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης ακολουθεί τις διατάξεις της εξ' αδιαθέτου διαδοχής και καλείται ο κληρονόμος να υποβάλλει τα δικαιολογητικά (6) ως (7) της παρ. 5, σε περίπτωση που δεν τα έχει ήδη υποβάλλει.
7. Στην εξ' αδιαθέτου διαδοχή και στην περίπτωση που από την υπεύθυνη δήλωση κατανομής των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης (δικαιολογητικό 7) προκύπτει ότι πλησιέστεροι συγγενείς δεν συμφωνούν στην από κοινού κατανομή των δικαιωμάτων, δύναται καθένας από τους πλησιέστερους συγγενείς να αιτηθεί και να λάβει το ποσοστό που του αναλογεί, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Αστικό κώδικα.
8. Στην περίπτωση μη ταυτοποίησης των πλησιέστερων συγγενών, λόγω διαφορετικής αναγραφής του ονοματεπώνυμου στα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, είναι αναγκαία η υποβολή βεβαίωσης ταυτοπροσωπίας ή άλλου αντίστοιχου δημόσιου εγγράφου.

Άρθρο 17

Μεταβίβαση δικαιωμάτων με κοινόχρηστους βοσκοτόπους

Σε περίπτωση μεταβίβασης όλων των δικαιωμάτων ΠΕ1, μαζί με το ζωικό κεφάλαιο της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης ενός δικαιούχου και σε εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4351/2015 (Α' 164) ,είναι δυνατή η παραχώρηση και του δικαιώματος νομής κοινόχρηστου βοσκοτόπου εφόσον συμφωνούν οι δυο αντισυμβαλλόμενοι. Αυτό αναγράφεται σε ειδικό πεδίο της αίτησης μεταβίβασης. Σε αυτή την περίπτωση, λόγω της ενοικιαζόμενης φύσης της έκτασης, η πράξη θεωρείται μεταβίβαση χωρίς γη.

Άρθρο 18

Αλλαγή προσωπικών στοιχείων δικαιούχου βασικής ενίσχυσης

Στην περίπτωση που ο κάτοχος των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, προβεί σε

οποιαδήποτε αλλαγή των προσωπικών του στοιχείων, υποβάλλει αίτηση αλλαγής των προσωπικών του στοιχείων προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ, καταχωρώντας στην διαδικτυακή εφαρμογή το σχετικό υπόδειγμα, όπως αυτό καθορίζεται σε εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ καθώς και τα εξής δικαιολογητικά:

- α) Βεβαίωση αλλαγής των προσωπικών του στοιχείων από την εκάστοτε αρμόδια υπηρεσία.
- β) Σε περίπτωση αλλαγής ΑΦΜ, βεβαίωση απενεργοποίησης του παλαιού ΑΦΜ από την αρμόδια ΔΟΥ.

Άρθρο 19

Γενικές διατάξεις

Ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ εξουσιοδοτείται να καθορίσει τις λεπτομέρειες εφαρμογής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθώς και τα υποδείγματα των αιτήσεων μεταβίβασης της παρούσας απόφασης με εγκύκλιό του.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ο Γεν. Γραμματέας Α.Π & Δ Κ.Π

Χαρ. Κασίμης

Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης			
Η Εισηγήτρια	Ο Προϊστάμενος του Τμήματος	Η Προϊσταμένη της Δ/σης	Ο Προϊστάμενος της Γεν. Δ/σης
Α. Λιάτου	Σ. Κουτσομήτρος	Ε. Κούρεντα	Κ. Αγγελάκης